

CERTIFIED INFORMATION SYSTEMS AUDITOR®

Richtlijn Permanente Educatie (CPE)

Gecreëerd: Januari 2012

De CISA (Certified Information Systems Auditor) Richtlijn Permanente Educatie

---

Inhoud

Overzicht	2
Eisen voor certificering	2
Algemene eisen	
Jaarlijkse en driejaarlijkse certificeringsperiode	
Betaling van CISA-onderhoudskosten en opgave van CPE-uren	
Kennisgeving van jaarlijkse naleving	
Gebruik van het CISA-logo	
Audits van CPE-uren	3
Vastlegging	3
Intrekking.....	3
Herbeoordeling en beroep	3
Gepensioneerde en niet-praktiserende CISA-status	3
Gepensioneerde CISA-status	
Niet-praktiserende CISA-status	
Kwaliteitseisen studieactiviteiten	4
Persoonlijke professionele ontwikkeling	
Bijdragen aan het beroep	
Berekenen van CPE-uren	5
Contactinformatie.....	5
Professionele gedragscode van ISACA	6
Verificatie aanwezigheidsformulier.....	7
Voortgangsformulier.....	8

De CISA (Certified Information Systems Auditor) Richtlijn Permanente Educatie

---

Overzicht

Het doel van deze richtlijn Permanente Educatie (CPE) is ervoor te zorgen dat alle CISA's een adequaat niveau behouden van de actuele kennis en vakkundigheid op het gebied van audits, controle en beveiliging van informatiesystemen. CISA's die met succes voldoen aan de CPE-richtlijn zijn beter getraind om informatiesystemen en technologie te beoordelen en om leiding te geven en bijdragen te leveren aan hun organisaties.

De verantwoordelijkheid voor het vaststellen van de CPE-vereisten berust bij het CISA-diplomeringsbestuur (Bestuur). Het Bestuur houdt toezicht op de naleving van de richtlijn Permanente Educatie en de vereisten om zeker te zijn van de toepasselijkheid ervan.

Eisen voor certificering

Algemene eisen

De richtlijn Permanente Educatie (CPE) van CISA vereist het behalen van CPE-uren gedurende een jaarlijkse en driejaarlijkse certificeringsperiode. CISA's dienen aan de volgende eisen te voldoen om het certificaat te behouden:

- Het volgen en aantonen van minimaal twintig (20) CPE-uren per jaar. Deze uren moeten van toepassing zijn op het onderhoud en de verbetering van de kennis van de CISA of voor diens vermogen om CISA-gerelateerde taken uit te voeren. Het gebruik van deze uren met betrekking tot het voldoen aan de CPE-eisen voor meerdere ISACA-certificeringen is toegestaan wanneer de professionele activiteit van toepassing is op het verwerven van functiegerelateerde kennis voor elke certificering.
- Het jaarlijks voldoen van CPE-onderhoudskosten aan het hoofdkantoor van ISACA.
- Het volgen en aantonen van minimaal honderdtwintig (120) CPE-uren in een periode van drie jaar.
- Het gehoor geven aan de jaarlijkse controle en het indienen van het vereiste bewijsmateriaal van CPE-activiteiten indien men is geselecteerd voor de jaarlijkse controle.
- Het voldoen aan de professionele gedragscode van ISACA.

Het niet nakomen van de diplomeringseisen heeft de herroeping van iemands CISA-benoeming tot gevolg.

Als het certificaat wordt ingetrokken, moet het bovendien onmiddellijk worden vernietigd, aangezien alle certificaten eigendom zijn van ISACA.

Jaarlijkse en driejaarlijkse certificeringsperiode

De jaarlijkse verslagperiode begint op 1 januari van elk jaar. De driejaarlijkse periode van certificering varieert en wordt aangegeven op elke jaarlijkse factuur en in de brief die jaarlijkse naleving bevestigt.

Voor nieuw geslaagde CISA's begint de jaarlijkse en driejaarlijkse periode van certificering op 1 januari van het jaar volgend op het behalen van het examen. Het rapporteren over de CPE-uren die zijn gevolgd tijdens het jaar van certificering is niet vereist. Uren die zijn verworven tussen de certificeringsdatum en 31 december van dat jaar kunnen echter worden gebruikt en gerapporteerd als studie-uren in de eerste verslagperiode.

Betaling van CISA-onderhoudskosten en opgave van CPE-uren

Betaling van de onderhoudskosten en het rapporteren over CPE-uren is gedurende de verlengingsperiode jaarlijks verplicht. ISACA stuurt aan alle CISA's in het derde kwartaal van elk kalenderjaar een factuur via e-mail en de reguliere post. De betaling dient voor 15 januari te worden voldaan en er dient van alle CPE-uren verslag te worden uitgebracht teneinde gecertificeerd te kunnen blijven.

Betaling van de jaarlijkse onderhoudskosten en het rapporteren over CPE-uren kan online worden gedaan op www.isaca.org/renew of door de informatie in te dienen op de jaarlijkse factuur voor verlenging.

Kennisgeving van jaarlijkse naleving

CISA's die het vereiste aantal CPE-uren rapporteren en de onderhoudskosten volledig en op tijd betalen, ontvangen een bevestiging van het internationale hoofdkantoor van ISACA. Deze bevestiging bevat het aantal geaccepteerde CPE-uren over de jaarlijkse verslagperiode, de gerapporteerde uren over de afgelopen jaren binnen de driejaarlijkse certificeringsperiode en het vereiste aantal uren om te kwalificeren voor de vaste driejaarlijkse certificeringsperiode. Het is de verantwoordelijkheid van elke CISA om het internationale hoofdkantoor van ISACA onmiddellijk in kennis te stellen van fouten of weglatingen in deze bevestiging.

Gebruik van het CISA-logo

Individueel gebruik van het CISA-logo (op bijvoorbeeld visitekaartjes, websites, marketing- of promotiemateriaal) is niet toegestaan omdat dit kan suggereren dat ISACA goedkeuring geeft aan of betrokken is bij de producten van de betreffende persoon. Personen kunnen het CISA-acroniem achter hun naam plaatsen (bijvoorbeeld John Q. Customer, CISA in plaats van het logo).

De CISA (Certified Information Systems Auditor) Richtlijn Permanente Educatie

---

Audits van CPE-uren

Jaarlijks wordt er voor een audit een willekeurig aantal CISA's geselecteerd. Deze uitgekozen CISA's moeten schriftelijk bewijs leveren van eerder gerapporteerde activiteiten die voldoen aan de criteria zoals deze zijn beschreven in de Kwaliteitseisen studieactiviteiten (Qualifying Professional Education Activities). U dient kopieën van het begeleidende bewijsmateriaal op te sturen, aangezien het materiaal niet aan u wordt teruggestuurd. Het Bestuur voor CISA-certificering bepaalt het accepteren van uren voor specifieke professionele studieactiviteiten. Van personen die de audit niet naleven, wordt de CISA-certificering ingetrokken.

Vastlegging

Een CISA moet bewijsmateriaal verkrijgen en bewaren dat de gerapporteerde CPE-activiteiten ondersteunt. Bewijsmateriaal dient minimaal twaalf maanden te worden bewaard, volgend op het eind van elke driejaarlijkse verslagperiode. Bewijsmateriaal dient te bestaan uit een brief, getuigschrift van voltooiing, betaalreçu, presentielijst, verificatie van aanwezigheidsformulier (in deze richtlijn bijgesloten) of een ander onafhankelijk bewijs van afronding. Elk bewijsstuk dient minimaal het volgende te bevatten: de naam van de aanwezige, naam van de sponsororganisatie, naam van de activiteit, beschrijving van de activiteit, na(a)m(en) van de presentator(en), plaats en datum van de activiteit en het aantal toegekende of verdiende CPE-uren.

Intrekking

Van CISA's die niet voldoen aan het beleid van de CISA CPE-richtlijn, wordt de CISA-bevoegdheid ingetrokken. Deze mogen zich niet langer als CISA te presenteren. Personen van wie de CISA-certificering is ingetrokken, zijn verplicht om het CISA-examen met succes af te leggen en dienen een ingevuld aanvraagformulier voor CISA-certificering op te sturen.

Herbeoordeling en beroep

CISA's van wie de certificering is ingetrokken vanwege het niet naleven van certificeringseisen kunnen in beroep gaan tegen een dergelijke intrekking door een schriftelijk verzoek aan het ISACA-hoofdkantoor te sturen. Dit verzoek dient binnen zestig (60) dagen na kennisgeving van intrekking te zijn ontvangen en dient een gedetailleerde uitleg te bevatten van het beroep.

Gepensioneerde en niet-praktiserende CISA-status

Gepensioneerde CISA-status

CISA's hebben het recht om de gepensioneerde CISA-status aan te vragen indien zij ouder dan 55 jaar zijn en zich permanent uit het CISA-beroep hebben teruggetrokken of indien zij niet meer in staat zijn om het werk van een IS-specialist op het gebied van audit, controle of beveiliging uit te voeren vanwege definitieve arbeidsongeschiktheid. CISA's die deze status hebben verkregen zijn niet langer verplicht om CPE-uren te verwerven, maar zijn wel verplicht de jaarlijkse onderhoudskosten te betalen.

Niet-praktiserende CISA-status

CISA's die niet langer in de IS-audit, -controle of -beveiliging werken, hebben het recht de niet-praktiserende CISA-status aan te vragen.

Verzoeken voor de niet-praktiserende status dienen samen met uw jaarlijkse factuur voor 15 januari door ISACA te zijn ontvangen. CISA's die deze status hebben verkregen, zijn niet verplicht om CPE-uren te volgen, maar zijn wel verplicht de jaarlijkse onderhoudskosten te betalen. Zodra de persoon is teruggekeerd naar het beroep, is deze verplicht om de actieve status weer aan te nemen. Hoewel dit in het verleden werd toegestaan, mogen CISA's met de niet-praktiserende status of de gepensioneerde status 'CISA' of 'CISA-niet-praktiserend' niet op hun visitekaartje gebruiken.

CISA's die geïnteresseerd zijn in het aanvragen van een gepensioneerde of niet-praktiserende CISA-status moeten het gepaste formulier *Aanvraag voor Niet-praktiserende of Gepensioneerde CISA-status* invullen en indienen. Voor bijkomende details neemt u contact op met de certificeringsafdeling via telefoon op +1 847 660 5660 via fax op +1 847 253 1755 of via e-mail op certification@isaca.org.

De CISA (Certified Information Systems Auditor) Richtlijn Permanente Educatie

---

Kwaliteitseisen studieactiviteiten

Activiteiten die in aanmerking komen voor CPE zijn onder meer technische en leidinggevende training. Deze training moet rechtstreeks toepasbaar zijn op de beoordeling van informatiesystemen of de verbetering van audits, controle en beveiliging of leidinggevende kwaliteiten (www.isaca.org/cisajobpractice) om een juiste balans van de verkregen professionele ontwikkeling te waarborgen. Aan leidinggevende kwaliteiten gerelateerde CPE-uren dienen relevant te zijn voor het beheren van audits en/of middelen voor audits. CPE-uren worden niet geaccepteerd voor activiteiten op het werk, behalve als deze in een specifieke kwalificerende professionele activiteit vallen. Een cursus in basissoftware voor bedrijven, zoals Microsoft Word of Excel geldt niet als CPE. Specifieke activiteiten hebben een jaarlijkse urenlimiet voor CPE. De volgende categorieën van kwalificerende activiteiten en normen zijn goedgekeurd door het Bestuur voor CISA-diplomering en zijn aanvaardbaar voor CPE.

Persoonlijke professionele ontwikkeling

- **Professionele studieactiviteiten en vergaderingen van ISACA (geen limiet):** deze activiteiten zijn inclusief ISACA-conferenties, seminars, workshops, afdelingsprogramma's en vergaderingen en gerelateerde activiteiten. CISA's behalen CPE-uren volgens het aantal uren van actieve deelname. (Zie het gedeelte Berekenen van CPE-uren). Deelname aan bijeenkomsten van ISACA-afdelingen levert minimaal één studiepuntuur op, ongeacht de duur van de bijeenkomst. Houd er rekening mee dat activiteiten en bijeenkomsten van afdelingen niet automatisch in de ISACA-database worden gemeld. Bewaar het bewijs van uw aanwezigheid.
- **Andere professionele studieactiviteiten en vergaderingen (geen limiet):** deze activiteiten bevatten interne bedrijfstraining, universitaire cursussen, conferenties, seminars, workshops, en professionele vergaderingen en gerelateerde activiteiten die niet door ISACA worden gesponsord. Bovendien kunnen CPE-uren worden verworven via herhalingscursussen voor diplomering indien dergelijke cursussen de audit, controle en beveiliging van informatiesystemen of leidinggevende vaardigheden en talenten met betrekking tot audits van CISA's bevorderen. CISA's behalen CPE-uren volgens het aantal uren van actieve deelname. (Zie het gedeelte Berekenen van CPE-uren). Met succes afgeronde universitaire cursussen leveren echter 15 CPE-uren per semesterstudiepuntuur op en 10 CPE-uren per kwartaalstudiepuntuur (semester = cursus van 15 weken; kwartaal = cursus van 10 weken).
- **Zelfstudiecursussen (geen limiet):** deze activiteiten bevatten gestructureerde cursussen die voor zelfstudie zijn ontworpen en die CPE-uren opleveren. Deze cursussen worden alleen geaccepteerd indien de aanbieder van de cursus een certificaat van afronding uitreikt en het certificaat het aantal CPE-uren bevat dat met de cursus is behaald. Eén CPE-uur kan ook worden verdiend als men is geslaagd voor een *ISACA® Journal*-examen. Er kunnen maximaal drie CPE-uren worden behaald door CISA ISACA-leden indien men is geslaagd voor een e-symposium-examen van ISACA. Let op dat het *ISACA® Journal*-examen en de ISACA-e-symposia (meer dan eenmaal) kunnen meetellen bij elke ISACA-erkenning die wordt toegekend.
- **Verkoop-/marketingpresentaties door leveranciers (jaarlijks maximaal 10 uur):** deze activiteiten zijn onder andere door leveranciers verzorgde verkooppresentaties die betrekking hebben op de beoordeling van informatiesystemen.

Bijdragen aan het beroep

- **Onderwijzen/lezingen geven (geen limiet):** deze activiteiten bevatten de ontwikkeling en levering van presentaties van professionele studieactiviteiten en de ontwikkeling van zelfstudiecursussen/cursussen op afstand met betrekking tot de beoordeling van informatiesystemen. Voor presentaties en cursussen (alle typen) kunnen CPE-uren worden verworven tegen vijfmaal de presentatietijd voor de eerste presentatie (bijvoorbeeld: twee uur presentatie geeft recht op tien CPE-uren) en tegen de eigenlijke presentatietijd voor de tweede presentatie. CPE-uren kunnen niet worden verworven voor daarop volgende presentaties over hetzelfde materiaal, behalve als de inhoud aanzienlijk is gewijzigd. Voor zelfstudie en onderwijs op afstand kan één CPE-uur worden verworven voor elk uur dat wordt besteed aan het bijwerken/onderhouden van de cursus met een bovengrens van tweemaal de geschatte tijd van de totale duur van de cursus.

De CISA (Certified Information Systems Auditor) Richtlijn Permanente Educatie

- **Publicatie van artikelen, monografieën en boeken (geen limiet):** deze activiteiten bevatten de publicatie of recensie van materiaal dat rechtstreeks is gerelateerd aan het beroep van auditor en controleur van informatiesystemen. Deze moeten verschijnen in formele publicaties of websites en een kopie van het artikel of het adres van de website moet, indien daarom wordt verzocht, beschikbaar zijn. De inhoud en titelpagina van boeken en monografieën moeten beschikbaar zijn. CPE-uren worden alleen toegekend voor het werkelijke benodigde aantal uren dat nodig is om de recensie te schrijven.
- **Ontwikkeling en recensie van examenvragen (geen limiet):** deze activiteiten maken deel uit van de ontwikkeling of evaluatie van items voor het CISA-examen of voor evaluatiemateriaal. Twee CPE-uren kunnen worden behaald voor elke vraag die wordt geaccepteerd door een ISACA CISA-commissie voor itemrecensie. Dergelijke uren kunnen meerdere malen meetellen voor alle ISACA-certificeringen. Werkelijke uren worden toegekend voor het formele item-recensieproces.
- **Slagen voor gerelateerde professionele examens (geen limiet):** deze activiteit heeft betrekking op het bezig zijn met andere gerelateerde professionele examens. Eén CPE-uur wordt verworven voor elk examenuur wanneer een resultaat wordt bereikt waarop men slaagt.
- **Bestuurs-/commissiewerk voor ISACA (maximaal 20 uur per jaar en per ISACA-certificering):** deze activiteiten bevatten actieve deelname aan een bestuur, commissie, subcommissie, taakgroep van ISACA of actieve deelname als bestuurslid van een ISACA-afdeling. Eén CPE-uur wordt verworven voor elk uur actieve deelname. Actieve deelname omvat, maar is niet beperkt tot, de ontwikkeling, implementatie en/of het onderhoud van een afdelingswebsite. Dergelijke activiteiten kunnen meerdere malen worden meegeteld bij elke ISACA-erkenning die wordt toegekend.
- **Bijdragen aan het beroep van IS-audit en IS-controleur (maximaal 20 uur per jaar voor alle gerelateerde activiteiten voor aan CISA gerapporteerde uren):** deze activiteiten zijn onder meer werk dat uitgevoerd is voor ISACA en andere organisaties dat bijdraagt tot het beroep van IS-audit en IS-controleur (onderzoekontwikkeling, ontwikkeling van de handleiding voor herziening van certificering (certification review manual), bijdragen aan het kenniscentrum, evaluaties van collega's uitvoeren).
- **Mentoraat (maximaal 10 uur per jaar):** gecertificeerde personen kunnen maximaal 10 CPE's per jaar krijgen voor een mentoraat. Activiteiten zijn onder meer inspanningen als mentor die rechtstreeks verband houden met coaching, evaluatie of het leveren van bijdragen aan de voorbereidingen van CISA-examens of via het certificeringsproces op organisatieniveau, afdelingsniveau of individueel niveau. De mentoraatsactiviteiten moeten activiteiten zijn die een bepaald persoon ondersteuning bieden bij de voorbereidingen voor diens ISACA-examen of bij het nemen van beslissingen over certificatie. Eén CPE-uur wordt verworven voor elk uur actieve deelname.

Berekenen van CPE-uren

Eén CPE-uur wordt behaald voor elke vijftig (50) minuten actieve deelname (lunches en pauzes uitgezonderd) in een professionele studieactiviteit. **CPE-uren kunnen uitsluitend worden behaald in stappen van volledige uren en moeten naar beneden worden afgerond.** Een CISA die bijvoorbeeld een presentatie bijwoont van 8 uur (480 minuten) met 90 minuten aan pauzes verwerft zeven (7) uren voor permanente educatie.

Voorbeeldberekening

Schema van de studieactiviteit	Werkelijke uren	Minuten
9:00 uur – 17:00 uur	8,0	480
Af: twee pauzes van 15 minuten	<0,5>	<30>
Af: lunch – 1 uur	<1,0>	<60>
Totaal aantal uren professionele studieactiviteit	6,5	390

Berekening van CE-uren

390 minuten gedeeld door 50 minuten = 7,8 of 7 CPE-uren (naar beneden afgerond)

Contactinformatie

Certification Department

ISACA

3701 Algonquin Road, Suite 1010

Rolling Meadows, Illinois 60008, Verenigde Staten

Telefoon: +1.847.660.5660

Fax: +1.847.253.1755

E-mailadres: certification@isaca.org

Aanvullende informatie

www.isaca.org/cisacpepolicy

De CISA (Certified Information Systems Auditor) Richtlijn Permanente Educatie

---

Professionele gedragscode van ISACA

ISACA zet deze professionele gedragscode uiteen als leidraad voor het professionele en persoonlijke gedrag van leden van de vereniging en/of de CISA-houders.

Het niet nakomen van deze professionele gedragscode kan een onderzoek tot gevolg hebben naar het gedrag van een lid of van een CISA-houder en kan uiteindelijk resulteren in disciplinaire maatregelen. De professionele gedragscode van ISACA kan worden geraadpleegd op www.isaca.org/ethics.

De CISA (Certified Information Systems Auditor) Richtlijn Permanente Educatie

---

VERIFICATIE AANWEZIGHEIDSFOMULIER CISA-permanente educatie

CISA-registratienummer: _____

_____ heeft de volgende professionele studieactiviteit bijgewoond.
(Naam)

Titel: _____
(Titel of naam van het programma/de cursus)

Datum(s): _____ Behaalde CPE-uren: _____

Sponsor: _____

Beschrijving: _____

_____

_____

_____

Locatie: _____

*Naam van presentator: _____

Handtekening: _____
(Presentator of gemachtigd persoon)

*Opmerking: indien u de presentator van de professionele activiteit bent, dient u de sponsor van de cursus te laten ondertekenen.

De CISA (Certified Information Systems Auditor) Richtlijn Permanente Educatie

VOORTGANGSFORMLIER (Formulier in het Engels invullen)

NAAM: _____

CISA-registratienummer: _____

Certificeringsperiode: _____ naar _____

Titel sponsor van activiteit	Beschrijving activiteit	Datum	CPE uren	Ondersteuningsdocumenten inclusief (J/N)

OPMERKING: Dit formulier is bedoeld als een hulpmiddel om uw jaarlijkse CPE-uren bij te houden. Alle ondersteunende documentatie dient minimaal twaalf maanden te worden bewaard, volgend op het eind van elke driejaarlijkse verslagperiode.

3701 Algonquin Road, Suite 1010
Rolling Meadows, IL 60008, Verenigde Staten

Telefoon: +1.847.253.1545

Fax: +1.847.253.1443

E-mailadres: certification@isaca.org

Website: www.isaca.org

